

№ 46.

Mahjas Weefis.

1882.

Ar pašā wifuschehliga augsta Reisara wehleshanu.

27. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedetu.

Makfa ar peefubtischānu par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Makfa bes peefubtischānas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdōts sestdeenahm no pļst. 10 fablet.

Makfa par fludināshānu: par weenas slejas smaltu rāstū (Pēti)-rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda eenem, makfa 8 lap.

Redakcija un ekspedīcija Rīgā, Ernst Plates bilshu- un grabmatu-brulatawā un burtu-lectuwē pee Pēstera basnīzas.

Mahjitoje. Jaunatāhs fīnas. Telegrafa fīnas. Cēlšfēmes fīnas. Rīga. Smiltene. No Krīsburgas. Jaunpēlgawa. Pēlgawa. Tufuma. Lēepaja. Nabe. Dgaunija. No Werowas argabala. Peterburga. No Rastawas. Iwera. Ołwipole. — Ahrfēmes fīnas: Polititas pahstāts. Serbija. Trihs eewehrojami auglu-tolu eenaidneeki u. t. pr. — Peelikumā: Sermāts jeb Sibīrijas usware. Graudi un seedi.

Jaunatāhs fīnas.

Algelstāns. No tureenes "Rig. Btg." dabujuse eefubtiti rāstū, kurā tahs domas teel issazitas, ka wajadsetu, eelam Daugawa stiprāki pahrfaltu, brauzamo zetu ledū islaust, lai masee damslugizichi atkal waretu fawu braufshānu eefablt, par atweeglināshānu wīseem teem, kas Pahrdaugawā dshwo un kam il deenas us Rīgu ja-eet.

Lēepaja. Anglu twaikonis "Bon Accord," Ppt. Smith, kā "Lib. Btgā" rāstū, peezus Latweefshu swejneekus isglahbis pašā jūhrā. Nakti pļst. 12 wīnsch eeraudshjīs masu laiwinu, is kuras atskaneja palihdshbas fāuzeeni. Rūgi peectureja un swejneekus usnehma. Nabaga isglahbtee peeltdeenas wakarā is Budeneekem bij isbraufshchi swejot, bet no rihtena eedshiti jūhrā. Bes ehdomā, bes zitahm drehbehm, pat bes aires schee fantini trihs deenas aukstumā bij pahrzectushchi us jūhras nahwes bailēs.

Peterburga. "Wald. Wehstn." fīno: Kasanes mahzibas apgabala kurators wehstija tautas apgaifmoschānas ministram, kā 28. oktobri Kasanes uniwērsitētes students Boronzows, kas neistureta eksamena deht pasaudeja fawu stipendiju, usflupa pagaidu rektoram Firsowam ar noluhku, to fakaut. Ziti studenti metahs starpā. Boronzows tika no uniwērsitētes isflehgts un "nedrihst triju gadu laikā" nekahdu Arewijas mahzibas weetu apmeklet. Boronzowa noseegums tika nodots profuroram. Schihs leetas deht 29. oktobri uniwērsitētē iszehlahs nemeeri. Tadeht tika nolēmts, uniwērsitēti us kahdu laiku flehgt un scho atgadijumu zaur fēwischku komisiju ismeklet. Uniwērsitēte stahw saldatu apsar-gaschānā.

— Tahlakti "Wald. Wehstnesi" isfludināts, kā tabaka alžises fīnā, pee pirmas klāses peeder: Peterburga, Maslawā, Warschawa, Odesa un Rīga; pee otrahs klāses: wīfas gubernas pilfehstas un Kronstate, Lēepaja, Taganroga, Zeisla, Brest-Litowfka, Dinaburga u. z.; pee treschāhs klāses: wīfas zitas pilfehstas.

Maslawā pehdejā laikā eeraudshchees ne-ihsti 10-rubtu gabali ar Nr. 51,768 un ne-ihsti 25-rubtu gabali ar Nr. 517,648. Darbs koti labi efof isdeweēs.

Chartowas aprinka-teesa, kā atwīse "Zuschni Kraj" fīno, 12. novembri eefablt leeliku prozeji pret agrako polizijas wachtmeistaru Popowu un 8 semneekem, kas apshdseti par 3 semneeku neschehligu moztshānu. Pats atgadijums schahds: Behrn oktobra mehnesi semneeks Schtschirowē tizis apsigāts par wairāf nēla 500 rubl. Par wainigu turetš zits kahds semneeks Filipenko, ko tad ar peedshruschu fānehmuschi un nonefuschi us Schtschirowa mahju un fahkuschi tenzinat. Filipenko ari isstējis, kā pee sahdschbas wainigs un usdewis wehl 2 zitus semneekus, kā tee winam pee scha darba palihdsejuschchi. Us to tad polizijas wachtmeistars Popows un wāstis wezālāis nospreeduschchi, kā wajagot noseedsneekus pihnet. Kad nu wachtmeisters bijis aishgahjis, tad semneeki fahkuschi pee nelaimigajem scho darbu strahdat. Wini eegreesuschchi pihnejameem sprungi matōs un tad tos pahahruschi pee wehrbalkeem, kur teem lituschchi 2 stundas tā pee mateem karateēs. Bet ar to ween nebijis gan. Mozitaji ari nehmuschees nelaimigos, tā karajoteēs, gruhstīt un teem kahju apafschas ar nuhjahm dauhit. Wisi 3 bijuschchi til toti fāpuhleti, kā neschehjuschi wairs us kahjahm stahwet, tomehr moztitaji nedewuschchees agraki meerā, kamehr ne-isdewuschchi wachtmeistaram un lomifaram paradu-rāstū par 300 rubteem. Nelaimigos apstātot, dakteris atradis, kā weenam 3 ribas pahrlaustas un 2 sobi isfisti un mati wīseem tā isplofisti, kā daschās weetas palikuschās gluschchi plīkas.

Warschawa. 5. novembri nakti iszehlahs ugunsgrēhls, kur ischetri mast behrni fādega. Wisi bija zeetā meegā aismiguschi, kad uguns iszehlahs. Pee-auguschchi zilweki, tā "Golofo" rāstū, no uguns breefmahm wisi isglahbahs, bet weens pee-audsis zilweks, kad uguns wina istabā eeschahwahs, tā istruhlahs, kā azumirkli aismirsa behrnus glahbt. Pehfshās stipra waimanāschāna darija laudis usmanigus, kā degochā namā atrodoteēs 7 behrni, no kureem trihs isglahba zaur logu, bet ischetreem bija uguni breefmigi jafadeg.

Lijonā, 11. novembri, Etiennē ir apzeitinati 32 anarchisti (waldibas pretineeki).

Madridē, 11. novembri. Cēlshleetu ministris ministru padomē fīnoja, kā daschās An-

dalusijas pilfehstās fakerti sozjalistu agenti, kas ar Lijonas anarchistēem stahwot fakarā.

Roma. Trona runā, ar kuru fāpulze tika atklasta, tika issazits, kā Itālijas fatilshānāhs ar zitahm wāstīm efof draudshga un hrfniga un kā Itālija gribot usturet meera politiku.

Landona. No teem 8 noseedsneekem, kas apshdseti, kā wini familiju Zoje notahwuschchi, peezi, par kureem wehl spēreedums naw pasludināts, ir par wainigeem atsinuschchees un apschelofchānas lubguschchi. Ari wini tika us nahwi noteefati.

Telegrafa fīnas.

Peterburgā, 11. novembri "Rust. Inw." fīno, kā grāfs Todlebens zaur Wisaugstako pawehli wahjas wēselibas dehl us pusgadu tizis atwakināts us ahrfemehm.

— Komunikācijas ministrija ir isstrahdats preekschlikums par eeweschānas ostu Peterburgā; isdofchānas aprehkinātas us 13 milioneem rbl. Finanzministrija nospreedihs, waj schis darbs isdarams us trona naudu jeb kahdai fābedribai atdodams.

— Galwas-naudas atzelschāna preeksch truhkumu zeetejeem semneekem nahks us deenas kahrtibu.

— 12. novembri. "Kā "Wald. Wehstn." fīno, tad 10. novembri Peterburgas uniwērsitētē notilufe nemeeriba. Nemeeriba jaw manita oktobri, bet 10. novembri nemeera zehleji fā-aiginaja zaur zirkulareem us fāpulzi, lai waretu fawu simpatiju (lihdsjūhtibu) aishlehgts Kasanes uniwērsitētes studenteem issazīt un pret preekschneeku istureschānos pretoteēs. Kurators aiginaja poliziju, kas 100 studentus apzeetinaja; 4 leelakee rihditaji tika fāweem wezakeem peefubtiti. Ismekleschānu turpina.

Peterburgā, 12. novembri. Kā "Now. Wr." fīno, tad generalis Skobolews nauda un nelustamā mantibā atshahjis 1 1/2 mil. rbl., ko wina mahfas mantos.

Chartowā, 12. novembri. Arrestants Belufows tika noteefats. Pehz spēreeduma nolāfshchānas Belufows pahrmeta krusu, nobufshchoja krusu un tad drofshchem foteem gahja us kartawahm.

Gefchmes sinas.

Riga. „Rischf. Westn.“ if Peterburgas dabujis sinat, tad tur esot ar fenatora rewiffijas gahjumu Widsemē loti ar meeru.

Rigas Bahzu pagaidu teatris tika schonedel 9. nowembri atklasts un par atklastšanas lugu tika israhbita Lessinga Emilie Galotti, ar kuru preelšč simts gadem sčejenes Bahzu teatris tika atklasts. Pēc tagadejas atklastšanas wiņas biletēs bija pahrdotas. Pēc atklastšanas tika dšedata walstis dšefma, kura tika trihs reis dšedata.

Lopu aistahwefšanas beedriba. Is lopu aistahwefšanas ustraugu sinojumeem par septembra un oktobra mehneschem redsamis, ka wineem 64 reisas gadijufchahs, kur lopu aistahwefšanas nosajijumi tika pahrkapti. Gandrihs wiņas reisas tee pahrkapeji bija fuhrmani, kas brauzā ar flikti baroteem, klibeem un stihweem firgeem, pat tahdeem firgeem, kam bija wahtis (bruhzis). Dascheem braufšana ar fchahdeem wianu firgeem tika no polizijas puses pawifam aisleegta, dascham atkal wajadseja sem beedribas ustraufibas turets sawus flikti aploptos firgus til ilgi stalti, lihds firgi pēc darba atkal bija derigi. Ari lahdi no wiswahjakeem firgeem tika nosuhiti lopu patwersma preelšč nokaufšanas; ziti atkal bija pahrhodanti us semehm, tapeh; ka wini tilai wehl derigi preelšč weeglata darba us mihstas semes. Ihpafchi nezilwezifki isturejāhs fuhrmanis Nr. 532, kas sawam firgam us purnu sita ar kaleja ahmaru, tā ka asinis straumehm tezeja, tapeh; ka firgs pēc aplafšanas negribeja meerigi stahwet. Kahds zits fuhrmanis Nr. 472 bija daudslahet rupji isturejē pret lopu aistahwefšanas ustraungeem, pat weenu ustraugu mehginajis pehri un 17. septembri pēc Wehrmana dahrsa nolamaja dimus lopu aistahwefšanas ustraugus. Fuhrmanis par to pēc polizijas apfuhdsets, tika apstrahpēts ar 7 deenahm arestes. Fuhrmanis Nr. 500, kam gan pascham bija eejuhgts labs, wesals firgs, bet pats bija 3. oktobri peedšehris. Zaur tam ari isflaidrojāhs, ka winsch 6 braujejus ratos bija usnehmis un aulefchus laida us preelšču, lihds nabaga lopinsch us zela pakrita un sawu dšihwibu islaida. Kahda nezilweziba tillab no fuhrmana, ka ari no braujejeem, kas ratos bija eesehduschees. Branga sabeedriba muhsu attihstos laikos un Rigai tihri par laumu! Pretofchanahs notilāhs 11. oktobri. Fuhrmanim Nr. 746 bija klibis firgs un winsch tadehl tika usrunats no lopu aistahwefšanas ustrauga. Fuhrmanis raudšija aishraukt projam, bet ustraugs peekehrahš pēc rateem, tā ka leelu gabalu tika lihds rauts. Ar garadawoja Nr. 213 palihgu fuhrmanis tika beidsot peecturets un tad us feschu nowesis, pēc lam daudš rupjibas no fuhrmana puses notika. Us poliziju fuhrmanis raudšija ustraugu apwainot, bet lahdi leezineeki apleezinaja, ka fuhrmanis nepateesi ustraugu apwainojis. Kad fuhrmanis redseja, ka ne-ees wairs lahga, tad winsch sahla luhgtees. Pēc semes nometees, winsch luhdsahs peedofšanas, ka esot bijis peedšehris un apsolijāhs, nekad wairs tahdas leetas nedarit. Ustraugs sawu suhdšibu atnehma atpakal un tā tad fuhrmanis palika bes strahpes. — Putnu firgus wairaf reisu tizis no lopu aistahwefšanas ustraungeem pahrraudšitis un ihpafchi titari, listos sapakati, tikufchi no wineem is fchahdas neschehligas buhšanas atswabinati, tapat sohs sem ustraugu ustraufibas bija ja-ehdina un jadširda. — Preelšč lahdam deenahm muhsu pilsehtas celas aplahj sneegs un

Ridšineeki ne masumu par to preezajāhs. Bet waj nabaga putnini ari par to preezajāhs, par to gan jafchahbahs. Wifa wina bariba ir tagad no sneega applahsta un faldami un faldami wini mellē sawu baribu un nereti melledami nēka ne-atrod. Waj tē zilwekam newajadsetu sawu dewigo roku atdarit un drufzinās no sawa galda issalkufcheem putnineem pasneegt. Mehš esam pahrleezinati, ka tilai us tam waja-dseja norahdit, lai wisur dewigahs rolas preelšč mihseem putnineem atdaritos un lai tad peepilditos tee wahdi: „Winu debes tehwis winus ehdina.“

Beikla blehdneeze. Pēc lahdas wezmahtes fchinis deenas kahda feeweete eestahjāhs deenastā. Wina israhbijāhs neween par labu deenastneezi, bet ari par usmanigu palihdsetaju pēc wezmahtes darba usmelleschānas. Daschās deenas peh; eestahschānahs deenastā wina peenēfa leelu kurwi, sinodama, ka pasihstama dahma, kuras wihrs isbrauzis, nodomajot ewilltees pēc wezmahtes un ka kurwis wajadšigs preelšč winas weschas. Otrā deenā deenastmeita sinoja sawai kundsei, ka preelšč winas usgahjufe jaunu flimneezi, bagatu muishas ihpafschneezi, Stufmanu tuwumā, kura ar nepazeetibu gaidot us wezmahti. Lihds ari deenestmeita wehl sinoja wezmahti, ka minetahs dahmas namā mihlelot, ka wisi it weenlahrschi, bes gresnūmeem, buhtu gehrbufchees. Wezmahte, apgehrbusees it weenlahrschi un mahjā atstahdama wifas sawas labatas leetas un drehbes, ar brauzeenu dewahs us Stufmaneem; bet tur nēko ne-atrada. Mahjā pahrbraufufe, wina ari ne-atrada ne deenastmeitas, kuru mas pasina, ne kurwja, ne sawu labako leetu. Ne ismaniba!

Smiltene, tā „Ztgai f. St. u. L.“ raksta, 1. nowembri pasrahdata flepkawiba. Minetā deenā pret wakaru, Meesinu fainneeks kovā ar sawu rentneeku Osolinu un kalpu Behrsinu aishahjufchi us tuwo Belnautschu krogu. Kahds pasihstams Jenzers teem tur peeweenojees un tad faderejufchi, kas wairaf warejshot dšert. Stipri eedšehruschees, tee wehlā wakara dewufchees mahjā, bet zelā rentneekam iszehlees stihds, kas beidses ar rentneela nostschānu ar meetu. Ismelleschāna usfahkta un tee trihs pawadoni nowesti us Walku.

No Krišburgas. 16. oktobri Krišburgas Wameru mahjās notizis fchahds atgadijums. Minetā deenā fainneeks aishrauzis us tirgu, Gosfino (Trentelberg), mahjās atstahdams trihs masas meitēnes. Bullsten 12 eeradufchees trihs zilweli, no meitenehm dabujufchi sinat, ka fainneeks us tirgu aishrauzis, un mahjās wairaf ne-esot ka minetas meitēnes, tad fahkufchi sawu ellifko darbu pasrahdat; meitenehm fahchufchi lahjas un rolas, un weens stahwejis ar tutenu rolā, draudedams, ja kleegefshot, tad nodurshot; divi ziti atlausufchi dimus flapjus, isnehmufchi 700 rbl. naudas, tā ari zitu mantu un tad laidufchees lapās. Weena meitene gan tikufi watā un tehwan sinu dewufi, bet jaw bijis par wehlu. Wifū flahdi rehkina us wairaf nēka 1000 rbl.

Domas greefchahs us lahdu Kreewianu, kas tur pa wafaru strahdajis grahwus rakdams, un latru wakaru gahjis pēc minetā fainneeka maifi pirkt, kur ari dabujis sinat, ka nauda esot un kur stahwot, un minetā deenā ar divi beedreem sawu nodomu isdarijis. Lihds schim wehl nēlas naw rolā dabuts, lai gan wajadšigee foli sperti. (B.)

Jaunjelgawa. No tureenas „B. W.“ dabujis fchahdu sinojumu: Bagahjufchā nedekā zaur peecturofcho aukstumu Daugawā sahla ledus

rastees, kursch no straumes steigfchus us leju tika dšihst, tā ka nedekas galā til ar leelahm molahm, peh; stundu ilgeem puhlineem, zetotajeem bij eespehjamis masās laiwinas par Daugawu pahri tapt. Daschās pretfchu laiwās, kuras kahdā ledus gabalā tapa eedšihstas, tika aisnestas lihds 2 werstes us leju, no kureenes tahs tad ar leeleem puhlineem un naudas tehrieneem bija jawell strikeem us augfchu. Bagahjufchā pirmdeenā augfchus pahrzetamahs weetas no Jaunjelgawas pretfchu wedejeem, un lejas puse no Strihwermuishas fainneekem, tika issahgeti no gar Daugawas krasu fahalufchā ledus divi wairaf simts kwadrat asu leeli ledus gabali un fchlehrfus eelasti Daugawas widū wafejā uhdenti, no weena krasa lihds otram. Augfchajis ledus gabals us wafejo ledu atmesdamees nedabuja ar stipro malas ledu faweenotees, un tamdehl ne-ispildija sawu usdewuma; turpreti lejas puse ledu salaišt, kahds sčejenes schuhpa bija weenu semneeziņu rolā dabujis un fahijis, it ar firgu un tufschēem rateem par augfchējo ledus gabalu pahri pahrwest, bet Daugawas widū nonahkufcheem, firgs ar rateem eeluhfa zaur wahjo ledu Daugawā. Til peh; leeleem puhlineem, ar peesteigufchos strahdneeku palihdšibu, laimejāhs nabaga firdšinu is Daugawas iswilt.

Jelgawa. „Mit. Ztga“ sawā 88. numurā nef fchahdu sinojumu:

Kahdā „Köln. Ztgai“ is Baltijas gubernahm eesuhitā korespondenzijā atronahs sinojums par runu, kas Kurfemes gubernatoram bijufe ar Talses aprinka marfchalu un kas beidsot wedufe pēc strupa jautajuma no marfchala puses: waj walidiba ari gribot Kurfemes muishu ihpafschneeku dšihwibu un ihpafschumu apfargat zaur kara-spehlu, — us to gubernators dewis stingru atraidoschu atbildi. Scho farunu „Gulofs“ peemin ihpafchā eewadu rakstā, to tahlat pahrspreehdams. Tagad no drofchas puses mehš dabujam sinat, ka peh; ritterschafstes komitejos sehdeschānas, kas bija 18. oktobri, muishneeku preelščneeks ar wairakeem aprinka marfchalem 19. oktobri nogahja pēc gubernatora, aprunates par daschadeem semes jautajumeem. Starp dascheem ziteem jautajumeem nahza runa ari us saldatu leetofchānu preelšč eedšihwotaju apfargachānos, pēc lam gubernators ar likumu gromatu rolā, ritterschafstes aistahweem isflaidroja, ka ja dšihwiba un ihpafchums teescham apdraudeti, pilskungeem, t. i. teem, no ritterschafstes paschas eezelkeem lauppolizijas wadoneem, ja wina lihdselki israhditos par nepeeteekofcheem, esot pascheem teesiba, karu-spehlu faukt palihgā. Gubernators pēc tam darija sinamu, ka kara-spehlam dota stingraka pawehle, us poliziju autoritetu usajinajumu, tuhliit nahkt palihgā, un ka ari winsch, gubernators pats katrā brijdi buhshot gataws, pabalstīt tahdus no pilskungeem us winu paschu atbildibu laistus luhgumus peh; palihdšibas. Sihmedamees us luhgumu par saldatu eekortelēschānu pēc wifseem semneekem, bes isfchirfchānas, tahdos apgabalos, kur tihfcha ugunspeelifschāna notikufe, gubernators isfajija domas, ka tahds folis nederigs preelšč slepenu ugunspeelifschānu nowehrfchānas, waj preelšč ugunspeelizeju atrafchānas. Peh; likuma nemoš ne-esot atlaujama tahda saldatu eekortelēschāna pēc weseleem pagasteem, tilai dehl daschu nosegumu nowehrfchānas, waj daschu laundaru usfchānas. Ari ne-esot domajams, ka kara-spehla pahrwalde buhshot meerā ar tahdu saldatu leetofchānu. Tahda mehneschu ilga eekortelēschāna bes tam buhtu semneeku fainneekem tilai par postu, kureem tafschu, tapat ka leelgruntneekem

jozeefch zaur bedfinaatageem, jo libbs fchim domato ugunspeelikumum flaits semneeku zeematōs naw nebuh masaks la muischās; turpreti tee, kas teefcham wainigi, tomehr isbehgtu sodam. Peel-gruntneeki gon paschi buhtu pimee, kas atkal luhgtu, lai atzel tahdu pa dalai preefch wineem pascheem opgruhtinajofchu eelortelefchanu. Wis-pahrigi jafaka, ka kara-spehks newar apfargat nedf pret fteplawibu un nedf ftepenu uguns-peelifchjanu, ka tas deemschehl jaw peerahdijees zaur bebdiageem peedfifhwojumeem. — Schis domas tika ifmainitas draudfigā farunā, un naw dariti nedf ftruppi jautajumi, nedf dotas tahdas atbildes. — Doenu wehlat pee gubernatora bija ari Talfes aprinka marschals, daschadās darifchadās, pee tam farunai bija tahds patš karakters.

Is augfchejā redsams, ka gubernators ifteizees gluschi otradi, nelā to awises sinojufchās.

Tufuma aprinti, S—beel pagasta, notizis nekreetnis waras darbs, kuru la domajams, lahds fainneeks pee fawa kaimina pastradajis. Pehz nobeigtas kuljchanas nosadfis L. fainneeks fawam seewas tehnam wesmu malkas un aifgahjis pee kaimina, K. fainneeka, firgu luhgt, ar fo malku uf pilfehthu nowest un pahrdot, fo kaiminfch ari neleedfis. Bet tik fo L. aifbrauzis, jubds ari K. firgu un tekdams, ka braufschot uf pilfehthu filkes pirkt, aifbrauz tam feigfchus pakat. Laikam gan abi buhs pilfehthā fatilufchees un ar pahrdotahs malkas naudu no weenas glahfites fadschruufchees, tad atpakal braufdami uf zelu ftrihdā fanahlfufchi un K. fainneeks fawa kaimina dshiwibu pa-ihfinajis. Wifstas no tam domajams, ka S. muischās kalwi no mesha mahjā braufdami bij K. fainneeku fatilufchi un ari pasinufchi, lai gan fchis meh-teli eetinees teem ahtri garam pasteidsees. Tee paschi kalpi ari redsejufchi K. fainneeka wah-gōs kahdu zilweku gutam, kura lahjas gar palat riteneem fluhfejufchahs un, weens no kalpeem ifteizis, ka winsch to zilweku pasinis par L. fainneeku. Pehz kahdahm deenahm, kad L. fainneeks wehl nemas mahjā neradahs, fahla wina fainneeeze mellet, un dabuja finat, ka winas kaiminfch K. fainneeks tai un tai deenā winas wihru no pilfehthas wedis mahjā. L. fainneeeze nogahjufe tuhlt pee mineta kaimina un kloufchinajufe pehz fawa fainneeka, uf fo fchis winat atbildetis, ka winsch winas fainneeku tai nakti gan pahrwedis no pilfehthas un peedfchruufchu fehthā nosweedis, bet fur winsch tagad efot, to fchis newarot finat. Tadeht fainneeeze nofteidfahs it ahtri pee pagasta wal-des un luhdsahs palihdsibās. Lai gan K. fainneeks pagasta waldei preti leedjahs, iflibdamees ka no L. fainneeka nelo nefinatu, tad tomehr uf muischās kalpu ifteifchjanu tas tika apzeefinat. L. fainneeka lihks wehl libbs fchim laikam naw atrastis. Leeta fchim brihsham pagasta teefas ifmeklefchanā. (B. S.)

Leepaja. 3. nowembri tureenes ofiā eebrauzatwaifonis „Harlowa“ ar diwi nogrimufchu kugu laudim: Archangelfklas fchonera „Delta un Nigās“ kartas „Sarepia.“ Birmais kugis ar lahdiinu oglu aifgahja bojā Anglu peekraffē pee Gunds-holmas, un laudis wifst ifglahbahs. Turpretim, kad otrais kugis atradahs Grangemouthā, wina kapteinis J. Dshelis noslibla dokā un tur tika paglabats. Wina weeta kugi wadija wina brah-lis Mikelis Dshelis ar oglehm uf Kopenhageni. Kugis bij labš un ar wifu labi apgahdats. Jubdses trihs no Kullenes winsch 25. oktobri leelā aukā uf reifi fahla laifst uhdeni til fipri, ka wairs ne-efpehja ifpumpet. Leelu laiwu

raudfija iflitt, bet ta tuhlin tika fadragata, tā ka atlifahs tika weena pate masa laiwā, kuru laimejahs eedabuh juhrā. Kugis patš nogrima til ahtri, ka diwi wihreem nebij eefpehjam eelekt laiwā. Nosliblufchee ir Johans Koppel is Arensburgas un Mahrtinfch Bitte is Slofas. Ar leelahm molahm masa laiwā ar jaweem 7 brauzejeem nonahja Waederō falā, fur no swejneeleem mihli tika apkohti un atfpirdfinati. No tureenes gar Sweedrijas kraftu wini nonahja uf Helsingborgu, no tureenes uf Kopenhagenu un tad uf Leepaju. Glahbto wahrdi ir: kapt. M. Dshelis, ftruhmonis M. Kuhlis, A. Donau, Jw. Jakowlew, W. Maibaums, J. Lenarsons un K. D. Weife. Pagahjufcho peektdeenu wini atprauza Nigā.

Kabe. No tureenes mums fino: Laifs paleel labi awfsts, sneegs fahl fipri ween fngit; jaw waram pa seemas zelu fawas wajadsibās apgahdat: la malku un balkus, kas pebrn bij ar rateem japeewada. — Muhfu tehwi fahsta, tahdu laifu neredsejufchi, ka fchini gadā; kad pehz Mikeleem wehl purwi un meshi dega. Uhdens truhkums pee mums it leels, ihpaschi dshinawahm; ja newaram to paschu deht faufuma mas augufcho labibu preefch iftiffchanas famatt. Tapat ari dascham fainneekam preefch paschu ka lopu-baribas kahdas werstes ir uhdens jawed. Ar lopu baribas un ziteem laufangteem rahdahs buht knapaki, ka pebrnā gadā; tilai rudfi ir labi ifdewufchees. — In.

Igaunija. „Heimath“ dabujufe finat, ka peenahzigā weeta fchim brihsham pahrfpreefchot jautajumu, waj buhtu weblejam ari Igaunijas gubernā liff ifdarit senatora rewififju un waj tuhlin, jeb waj tad, kad senatora rewififja Kursemē un Widsemē buhs nobeigta.

No Werowas apgabala raksta „Postimeekam“ pehz „B. W.“ tullojuma brihshchās leetas par kahdu flolotaju, kas nemas neleelahs buht tijamas; bet korespondents tomehr apgalwo, ka wina wehstijums efot pilnigi pateefs. Mahnu tijiba efot muhsu semē leelā spehthā, ka tijiba par burwjeem, raganahm, fpokeem un daschadahm zitahm nedabigahm leetahm. Bet pehdejā laifā mahnu tijiba pee mums wehl reti efot atrodama, tilai kahdā tumschā kaktā. Tadeht jo wairaf efot jabrihnahs, ka patš flolotajs, lam jamahza tahdas blehnas atmeft, efot leels mahnu tijibas lopejs. Un par fcha flolotaja mahnu tijibu korespondents peewed diwi peemehrus. Bawafari, flolotaja gowes uf ganibu raidot, tahs bijufchās til nefpehzigas, ka patriufchās uhdens pelki. Bet te flolotajs un wina feewa domajufchi tuhlin, ka winu gowis apbur-tas un pehz ilgās prahtofchanas wini atfinufchi diwus turigalos kaiminu fainneekus par wainigeem un tadeht apnehmufchees teem tāpat ar burwibas mahlfstu atreebtees. No zeema tikufe atfaukta wahrdotaja, wezā mulligā Tefu-Trihna, par palihgu. Pehz tahs padoma, zetortdeenas nakti preefch gaitu laifā tika faguhfitts raibs lakis, tas tijis nolauts un duhmōs ufahrtē, tad diwas wezas ratu rumbas famelletas, lakis uf diwahm dalahm pahrgreests un wezenei daschadus burwibas wahrdus flaitot, rumbās eelitts un rumbu gali ar ofola toku gabaleem aifpundefti un tad fchis rumbas aifneftas uf eedomato apbuhreju kuhlim un apraktas tur trihs pehdu dshili semē. — Dtris peemehrs fchahds: Tam pascham flolotajam tikufchi lini nosagti un fagtu pehdas palikufchās ne-ufsetas, tadeht wajadsjeis atkal wezo Tefu-Trihni palihgā luhgt, kura par labu aifmaksu bijufe ari gatawa palihdsfet, famellejufe ar flolotaja pahra palihdsibu 12 du-

tifchu wefelu falmu, fahfehjufe tos, burwibas pahtarus flaitidama un tad aifnefufe falmu kuhli zetortdeenas wakarā uf palihga basnigas torni pee pullstena un peerunajufe fwanitaju, lai swana. Bet lai sagli jo drofchaki fagtos linus atpakal nestu, tad preefch tam ifleetata wehl otra burwibas mahlfsta. Tefu-Trihna kapfehthā no jawneem kapeem eefehjufe lakatā fmultis un ifkafifjufe tahs ap flolotaja klefti. Kad fchis abas mahlfstas wehl nelihdsjeufchās, tad flolotajs mellejis palihdsibu pee kahda weza Kreewa, kurfch labpraht efot gatowš, no mukkeem nemt mukibas meflus, un pehz tam malfajis kahdam Schidam peegi rublus, lai ar burwibas mahlfstu palihds linu fagtus ufset. Bet tas wifst bijis welti. Schis patš flolotajs efot jaw diwi waj trihs reifas no amata atzeltē, bet tagad tam atwehlot atkal amatu walddit.

Keifara Majestete, ka finams, ufahmahs uf fawas priwatlafes rehlinu liff drukat flawenā zetotaja Milluch-Maklaja rakftus. Tagad nu Kreewu „Maf. awife“ fino, ka Keifara Majestete tapat ari lizis famalfat wina parahdus, 14,600 rbl. leelumā.

Seeweefchu medijinas kurfi Peterburgā, pehz tam kad waldbiba fawu peepalihdsibu atrahwufe, ir beigufchees. Tagad preefch fcho kursu uf-turefchanas, pa walfti fahlfufchi naudu lafit un ari jaw 107,000 rbl. fadabufufchi. Bet wajadsfigs efot lihds 500,000 rbl., lai kursu pasahwefchana buhtu apdrofchinata. Daschi doš padomu, dibinat pilnigu seeweefchu uniwertiteti, tad naudas awots tezfchot bagatigi.

No Mafkawas mums raksta: Schinis deenas Mafkawa uskawejahs Sibirijas Ob-ekfpedizijas dalibneeks Skareina lungs, kas la ifmanigs, fapratigs leetaspratejs uf jahrneezibas laula tagad usatzinats no Mafkawas Keifarifklas jubrneezibas beedribas, buht par flolotaju Alfajas juhrflolā, pee Melnjubras Latweefchu jubrmalas semneekem ir laba flawa Kreewijā ka ifweizigeem jubbrauzejeem. Schi flawa wehl ihpaschi tika ifplatita zaur Sibirijas jubras ekfpediziju, — jo Latweefchu kugineeki bija, kas ifweda galā fcho drofcho ekfpediziju seemēds. Skareins ari ir weens no kreetnaleem Latweefchu kugineekem, kas peedalijahs pee minetas seemel-ekfpedizijas. Skareins brauz ar it swarigu ufdewumu uf Melno juhru — eepafifftinat ari Melnās jubras jubrmalneekus ar tabdeem swarigeem kugneezibas weizinafchanas dar-beem, kahdi ir kugu buhwe un kugu ihpaschneeziba uf fabeedribas pamata. Weena tabda beedriba tagad dibinajahs Melnā juhrā eelfch Anapes pilfehthinas (kur atrodahs Alfajas jubr-flola) — ihpaschi zaur Mafkawas jubrneezibas beedribas gahdibu. A. Butuls.

Iwera. Daschā finā eewehrojams ir fchahds semneeku lehrums, kas Krafnij Gholmā oktobra beigās tika ifteefats no Kafchinas aprinka teefas, pee kuras 23 semneeki bij apfuhdsfeti, ka 25. martā 1881. g. mineta pilfehthā trauzejufchi meeru. Leeta ir fchahda:

Breesmu pilnā martā mehnefcha pirtwaja pufe 1881. Iweras gubernā semneeku ftrapa bij ifpandufchahs walodas, ka walfts fehru deht, par Deewa meerā dufofchā Keifara breefmuigo nahwi efot aifleehts, braukt swaneem. Beefchi ween algadijahs, ka semneeki peectureja garambrauzefchus zelineekus, kuru firgeem bij peefecti swani, pehdejos nogreedsami. 25. martā Krafnij Gholmā notureja gada-firgu, uf kuru fabrauzā dauds semneeku if apfahrtnees. Weetigais ifprawniks (brugu lungs, pilskungs), kas atradahs pilfehthā, pehz pusdeenas fuhfija pehz firgeem. Ekfpaifcha swa-

neem peebrauja pee weefniza, kur bij apmetees. Tuhlin ap kamanahm fapulzejahs kahdi 20 semneeki, kas kutfcheerim uskleedsa: „Kas tew leef braukt swaneem! Welns lai parauj isprawniku — kungi jaw wisi tee, kas Zaru mums nonahweja!“ Kauschu pulks ap kamanahm weenu-mehr auga un kleedsa: „Zuhs nonahwejat muhsu Zaru un nu wehl brauzeet swaneem proezadamees —!“ Tuwatee jaw eefahla sirgeem leetas raut nost, kokeem sisdami sirgeem, kamanahm un swaneem; wihri, kas eemaisijahs, laudis gribedami apmeerinat, dabuja pehreenu. Isprawniks, isfirdedams lehrumu, wispirms isfuhstija laulshandarmu Sernowu, pehz tam stanowuju pristawu; bet neweens nelo ne-isdarija. Tad nu isprawniks pats isnahza laula, sindams laudim, tahda aisleeguma, ka nebuhtu brihw braukt swaneem, nemas ne-efot, un stingri usajzinaja fapulzejuschos, lai isflihtu. Bet wina parahdischanahs un wina wahrdi nemeerus fagehla wehl leelafus. Isprawniks atwillahs weefniza, pawehledams, sirgus west projam; tal laudis tam pretojahs, pat kutfcheeram nelaudami noraisit swanus. Pehz brihtina isprawniks otru reisi isnahza laula, laudis raudsidams apmeerinat, bet wina wahrdi isgaisa leelaja lehruma. Breekschejee tam dewahs wehl tuwal un, kleezdami: „Hurrah, dod tam! Sper tam!“ rinki nostahjabs ap isprawniku. Winam par palihgu preekschâ nostahjabs polizijas saldats Jewstratenws; tas dabuja dauds fiteenu, un ari isprawniks ne-igahja beschâ. Kahds stroderis tam peekchrahs pee peedurknehm, gribedams noplehst epoletes, bet isprawniks atrahwahs wala un eebehga weefniza, kuras burwis nu aisflehsa. Laudis atkal brehja un kleedsa: „Schurp ar to kungu! Kungi lila nostit Zaru, schurp ar isprawniku, wina wajag pehrt, kapehz brauz swaneem!“ Te par laimi kahdam pilsehtneekam eekrita prahta, list swanit barnizas swaneem: pilsehtneeki nu fahstrehja leelâs barâs un pamastehm isflihdinaja fapulzejuschos semneekus. Ar to lehrums beidsahs.

Teefas preekschâ 23 apsubdettee tika atsihti par wainigeem, ka ispauduschî nepateefas walodas, lai zaur to pret waldbibu fazeltu pretestibu, un ka situschî isprawniku; bet 17 tika atsihti par wainigeem, ka frauzejuschî atklahtu meeru, wina starpâ 12 ar foda atweeglinajumu. Teefa noteefaja: 5 us 3 mehnescheem polizijas areste un 12 us 2 mehnescheem polizijas areste un 6 asfina par newainigeem.

Olwiapole, Aersonas gubernâ. Konkurenze preeksch publikas arweenu laba leeta; to atkal gaischi peerahdija notifikums Olwiapoles gada tirgu. Tur diwi bruhshi bij noweduschî fawu alu, Goltas akziju bruhsis un Lidite. — Pulksten 10 no rihta abi fahla pahrdot par 10 kap. pudeli. Te us reisi weens, otram gribedams atraut dshrajus, fahf pahrdot par 9 1/2 kap.; otrs naw flinks, bet jaw dod par 9 kap., ta ka pulksten 2 pehz pusdeenâs pudeli alus waraja pirkt pa 3 1/2 kap., bet abu bruhshu krahjums jaw ari bij beidses, un wisa Olwiapole bij peedsehrufe.

Orenburga. Ka awise „Nedeka“ sino, tad 20. oktobri Orenburgas kriminalu-teefa bija ispreeschama schahda leeta: 16. maja ap pusanakti peepeschî nomira jauna meita Wera Bladimirowna Gorski, fawu radneeku (onkuka un tantes mahja, kuri to ka fehrdeeneti bij usnehmuschî pehz tam, kad winas (proti fehrdeenites) tehws krona naudas aistilshanas dehl bij aifuhstis us Dlonegas gubernu. Peefaultais ahrste Truskotawskis isflaidroja, ka nelaimiga jaw atrodotees

nahwes zihnina, ka winas dshiwiba wairs ne-efot glahbjama, ka nahwe eestahjufees zaur nonahweschanos ar karbofshahbi juu ka nelahda eemefla ne-efot, tahlaki ismellek un miruschahs lihki usschlehrst. Pristaws Kotowa lgs, kas ari tika peefaults, kad lihki tika masgats un us galda listis, palahwahs us Truskotawska isteifchanu un tapehz lihka apglabafchanu ne-atrada par wajadfigu kawet. Ta nu wifs bija lahrtiba un patfleplawneejes lihki tika us kapsehtu nowests preeksch paglabafchanas. Pa paglabafchanas laiku mirejas tante (fenal bijufe atrife jeb teatra spehletaja), ais fahrta eedama breefmigi raudaja un it nemas newareja apmeerinatees, it ka winas paschas meita buhtu nomirufe. Bet fapulzejusches laudis us kapsehtu nelahwahs no schim wiltigahm asarahm peekrahptees, ihpafchi tee, kas sinaja, ka tante Sofija Gorski ar nomiruschî jaunio meitinu fenal bija apgahjufeshs. Drihs pehz tam walodas laudis ispaudahs, ka tante efot pate jaunio meitinu Weru nogistefufe. Awises par scho leetu nahza sinojumi un ta fahla to no jauna kustinat. Gefahla ismellefchanu un ismellefchanu nodewa ismellefchanas teefnehm Strabina lgam. Diwpadfmit deenas pehz Werâs nomirshanas lihki atkal tika israktis. Ahrsts Landkewitschs, kas lihki usschlehrda, mahga nelahdu gisti ne-atrada, bet us meefahm bruhzes un wahtis pee kalla, pee rokahm un us galwas uspampumu no kahdeem 2 zolleem leelumâ. Apswehriatee leezineeki weenis prahtis leezinaja, ka Sofija Gorski, us fawu radineezi greisfirdiga buhdama, to pee gruhtakeem darbeem peefpeedufe, kiluse grihdas behrst un weschu masgat, daudskahrt wina eeflodshjufe auksta kambari, par katru neezinu wina situfe, ar kahjahm spehrufe, pee mateem plehfufe, ar wahrdu fakot: nezilwezifki ar wina apgahjufeshs. Pee tam wisi, kas nelaihes meitinu pasinuschî, weenprahtigi isteiza, ka meitina bijufe pallausiga, godiga, strahdiga un lehna, kas fawas tantas bezilwezibu ar apbrihnojumu pazeetibu panefufe un par fawu gruhto listeni neweenam ne-efot schelojufeshs. Teefas nospreeda, ka Sofija Gorski, kas 37 gadus weza, pehz fodu sikumeem par fawas radineezes mozhchanu lihds nahwei peeleekama pee strahpes darbeem us 8 gadeem.

Ahrjemes sinas.

Politikas pahrstats. Par Egiptes leetu tagad noteelâhs stipra farunaschanahs starp Anglijas un Franzijas waldbiham, bet schi farunaschanahs eet gaujschi us preekschu, ta ka schim brihscham nelo plaschaki newar sinot, tomehr Turzijas waldbiba leel leelu fwaru us Franzijas istureschanos Egiptes leeta. Par Egipti runajot ari japeemin Arabi-beju. Ka ahrjemes awises sino, tad Arabi-beja teefas ispreeschana atlikta us wehlaaku laiku.

Italijas kara-wihru awise „Esertitscho“ sino par kara-pulku pahrgrossijumu. Schi pahrgrossichana buhschot schahda: Kahneeku pulki fahstahweschot is 320 batafoneem un katram batafonam buhschot wismasal 280 saldatu. Schee batafoni tilschot fastahditi is pirmahs un otras kategorijas jeb schlizas. Breeksch kalna weetahm schahdu batafonu weeta stahschotees ta no-fanzamee „Alpu batafoni.“

No Spanijas daschadeem apgabaleem nahf behdigas sinas, ka zaur schihs wafaras leelo karstumu un pehz tam atkal zaur stipru leetus lihshanu un tamlihds uhdenspluhdeem, kas zaur stipru leetu iszehlfufees, rudens raschojumi gandrifs pawisam aishghjuschî boja un tapehz kau-

dim palizis nemeerigs prahts. Daschâs apgabals, ka par peemehru Almerijas, Balenjeas, Jaenas, Kadifas, Granadas, Kordowas un Badajoses apgabals kauschu nemeerigais prahts fahzis dumpi fazelt, ta ka tur efoscheem saldatu pulkeem wajadseja par apmeerinaschanu gabdat Esparlina, Sorra, Misarsona, Sarga un jitas weetas tika islaupitas bekerejas (maises zeptawas) un bodes, kur pahrdod ehdamas leetas, un titai ar leeleem puhlineem semes schandarmeem isdewahs apfargat turigos kauschus, ihpafchi miisch-turus no islaupishanas un usbrulshanas. Spanijas waldbibi tagad leelas ruhpes, ka waretu fagahdat pahrtiku truhkumu zeetejeem, ihpafchi zaur to, ka wina (proti waldbiba) teem apgabdarbu, kuru strahdadami truhkumu zeeteji wareht nopelnit maifi. Bet ka leekahs, tad truhkumu zeeteji buhs gruhti pee darba peedabut, waldbibi wajadsehs winus ar waru pee darba peefpeest. Pee schihs paschas reisas ari japeemin, ka minetee truhkuma zeeteji teel no politikas dumpineeku partijas usrihditi us nemeereem. Walodas ispauduschahs, ka schahdi nemeeru usrihditaji nahkot no Franzijas, wismasal Spanijas seemelu pawalstis ir atrasti dumpineeku raksti, kas nahlfuschî no Franzijas un ka no pascheem raksteem redjams, tad tee nahlfuschî no Franzyschu walstis nemeerneeku un dumpineeku partijas. — Beigâs wehl japeemin, ka dauds weetas Spanija fahf stipraki fawas galwas pazelt laupitaju pulki, kas wispahriho behdu buhscham wehl pawairo.

No Lijonas (Franzija) teel sinots, ka tur tituschî fakerti 25 zilweki, kas peederot pee politikas dumpineeku partijas.

No Deenwidus-Amerikas atnahlfuschas sinas, ka pameers ar Eschiles walsti tizis noslehghs.

Serbija. Wibnes awise „Polische Correspondenz“ sino is Belgrades, ka ismellefchana pret Markowitscha atrakni efot peerahdijusi, ka winas usbruzeenam pret lehninu efot bijuschî lihbsinataji, un ka usbruzeenam efot bijuschî politiski mehrki. Birma sina, ka Markowitscha kundse isrihlojusi usbruzeenu til is atreefshonahs par fawa wihra noteefafchanu un nosodishanu, ne-efot irahdijufees par pareisu.

Trihs eewehrojami auglu-foku eenaidneeki.

(No Dr. R. Wolff, Rigas politechnilas profesori.)

Auglu-fokus audjet un kopt semkopjeem neween zeenigs un patihlams, bet, isdarits ar ruhpestibu un fapratibu, teefcham weens no teem darbeem, ar ko it labi war eepelnitees. Us to nu sinams gan nepeeteel, kad titai ismelle wisfulabakas un kahda widuzi jo wairaf pagehretahs auglu sortes, fokus pareisi dehsta, mehlo, apgraisa un pasarga no faltuma un fauzuma, bet wajaga turklaht ari deriga wihse par to ruhpetees, ka paleel ne-aistilki no eenaidneekem.

Tahdu eenaidneeku ihpafchi leela siltumâ atronahs starp insekthem, kas eefahkumâ daschahrt usbruhl it klusu un zaur fawu ahtru un pahrat leelu attihstichanos wehlat kerahs pee koleem un tos ta apflahde, ka ne reti tad wehl bijuschî wisi tehrini un puhlini. Zihnishanai ar scheem rihjejeem un postitajeem ir tas usdewums, tos paschus pehz eefpehjas nogalinat un pamafinat, jo pawisam isuzhizat newar tahditi fihkus, loti waisligus dshiwneekus. Par laimi tomehr tos waram noturet no faweem auglulokeem, kad us to isleetajam derigus lihdselkus. Breeksch ta nu wispirms ir wajadfigs, ka eepafihstamees ar scho insektu attihstibas wihsi, zi-

tadi no wiseem lihdsekkem gaidami tilai wahji waj it nelahdi panahumi.

1) Kolu-auglu steepellis (Obstspanner geometra pom.), 2) leelais falnas steepellis (gr. Frostspanner, geometra defol.) un 3) masais (fl. Frostspanner, geometra brum.), las fawas ehdelibas pehz nofaults par rihjeju. Wisi trihs pee; kaitahs pee steepella (Geometrae) plashahs taurinu familijas, kuru kaphuri weegli pashstami zaur to, ka loschnadami fawas teelas widu us augfchu isloka luktuma, tad atkal issteepjabs un ta wellahs us preefchu.

Wisu triju dshwes wihse, attihstijahanahs un flahdiga buhschana gandrihs tahda pee weena, ka pee otra, un tadeht ari aplarofchanas lihdsekli weeni un tee pashchi.

Wispirms pee wineem eewehrojama ta fawadiba, ka tilai tehwinu ir pilnigi attihstijufchees taurini, t. i. isrihkoti ar spahrneem, un tadeht ari weenigi war skreet, lamehr mahitihem to naw, jeb ka pee masaja falnas steepella, tilai loti neeziga mehra; winas tapehz wairaf lihdstigas kufaincem, nespehj skreet, turpretim apdahwinatas ar pareisi garahm kashjam, las derigas tezeschanai waj kaphafachanai koldos. Taurinu (t. i. tehwinu) krahfa pee wiseem trijeem ir netibri peleshbaltu ar bruhnahm jostahm, strihpahm un plekeem, teela ir tumfcha, aptehrpta ar ihseem, melneem farisheem jeb mateem.

Mahitites tilpat peleshbruhnas waj peleshbseltenas ar melnahm un balganahm punktehm un strihpahm, un gandrihs gluschi melnahm kashjam, tilpat apaugufchas ar farisheem. Schahdas krahfas labad, las gandrihs lihdstiga koka misai, grubti nahlahs, schos blodetajus tuhlit pamanit, kad sehsh pee koka waj saros, daudslahrt pat to nedomat nodoma. Jo nowakaros waj nakti gandrihs weenigi tilai tehwinu skraidaka aplahrt un deenas laika it meerigi usturahs koku misas schkirbas un plaisumos waj ari eelihduschi starp faufahm lapahm un zaur to tad paleel gandrihs pawifam nredsami.

Tadeht nu scho 3 steepellu dshwes gahjums loti lihdstigs, tilai pehz laikameta jo fawads. Ubi falnas steepelli, leelais un masais, proti nedshwo wis seedu bagatahs wafaras laika un nespehlejahs siltu gaisa, ka gandrihs wisi ziti winu spahrnotee beedri, bet ir nozeetejufchees jelli un eeronahs tad tilai, kad, ka tagad, wisi koki saudejufchi fawus seedus un fawas lapas, proti oktobera mehnescha beigas, un paleel nowembera, pat wehl dezembera mehneschos, ja faltums tilai naw par daudsihws; falums un weegla sneega lahtina winus nebrihdina; bet mahitites no fawa kuhna is semes islihduschas, preezigi nehmahs nu rahptees koldos un tehwinu dodahs spahrnos, wakaros un pa nakti skraidaka aplahrt, fadurshanos ar mahitihem panahst gribedami. No ka lodetaji par wisu scho laiku pahrtel, wehl naw sinams; gaischas deenas laika wini fina flehptees koku misas schkirbas waj nobiruschahs lapas; to pashchu tee dara leetus, flapdranka un wehtras laika; bes tam tehwinu pakrehslas deenas eefahl lidinatees jaw pehz pusdeenas.

Behz pagahjufcha pahroschanas laika, mahitites loschna pa koku sareem un isdehj us scheem weetu weetahm fawas sifkas olinas, las no leelaja kalna steepella til leelas ka ehfchu graudinsch, no masajaja rihjeja turpretim, ka magonu fehlinas. Mahitite, isdehjusti 200 lihd 250 olinu, beigust tad fawu dshwibas laiku. Gefahmuma gaischi eedseltenas olinas paleel pehzal tumfchi farandseltanas, peelihp pee sareem

un top isdehtas wiswairaf pumpuru tuwuma, lai wehlat istuhnojees jaunais kaphurits jo weegli atrastu wajadstigo baribu.

Schis olinas pahrzeesch wisleelako seemas faltumu lihd aprila waj waja mehnesim, kur siltu faule modina pumpurus us jaunu dshwi. Tad is olinahm isleen masee kaphurischu un tuhlit ussahl ari fawu rihshanas darbu. Gefahmuma padaritit flahde gan paleel discheni paflehpufees un no usmaniga faprataja atronama tilai pehz kreetnas melleschanas. Par deenu proti wini guldahs sem masajeem bruhnem jwihnisheem, las pumpurischus eeflehd un ehdschos tilai nakti waj pakrehsliba. Ta tad tee nu grausch tiffab' jaunais mihstas lapinas, ka ari jaunais seedinus; nepatihlamu wehfa pawafaras laika tee tad ee-urbjabs seedos, waj cetinabs ari, ja wairaf kaphuru fastopabs, lapu rullischos jeb kamolds un ta isfargajabs fewi no leetus un aulstuma. Wini augfchana ahtri eet us preefchu; jo leelati palikufchi, jo stiprati eh, un jo wairaf kaphuru gadijufchees, jo drihsal tee no-ehd kokus plikus. Nu tee ari weeglaki nahf pashstami, jo kaphuri no leelaja falnas steepella ir lihd 1 1/2 zellu gari, no masaja 3/4 zellu un isklatahs salganbruhni. Desberu koku jaunajabs satas ogas tagad tee isgrausch prahwus zaurumus, un kad tahdu koku beigufchi nolupt, tad atstahj to un nem zitu nopostit. Tagad jaw nu rihj deenas laika un neturabs wairaf tikween pee auglu-kokeem, bet usmelle ari osolus, leepas, wihfnes, fehmaufschus, roses, mescha pluhmes, willa ahbeles, lasdas u. z. Masaja falnas steepella kaphuri ir pilnigi isaugufchi maja mehnescha beigas lihd junija mehnescha eefahmumam. Tad wini wehrpj pawedeenus un nolaischahs pee scheem no kokeem us semi, ee-urbjabs tani 2—4 zellu dshkuma, isausch is fewim autus, pahwehstdamees par kuhni. Kuhnis nu paleel seme meerigi gulot lihd oktobra waj nowembra mehnesim, un tad is ta istuhnojees taurinsch nahf pee gaismas.

Leelais falnas steepellis no masaja isfchirahs zaur to, ka pirmaja taurinsch, isgatawojees pawafara, tad ari olinas nodehj, jo projam ka kaphurs leelaks, ilgati eh, un jo wehlu eeluhnojabs.

Kur augtu koku kopschana isplatijufees un leelu peknu atmet, ka p. p. Deenwidus-Wahzija, kur leel- un masgruntneeki wifas zelmalas apstahdijufchi ar auglu-kokeem un zaur to zelus padarijufchi par jaulahm alejahm, un kur katrs masgruntneeks lepni norahda us fawu auglu-koku dahrsu, — tur runa stahwofchee eenaideeki brihscham padara aplam leelu flahdi; ta p. p. 1853. gada falnas steepellis Badenes walfi, 27 pagastos tilai pee lesberu kokeem ween padarija flahdi par 170,000 gulscheem (1 guldis — ap 80 kap.)

Weenigais un gruntigais lihdsekkis, las nu pateesi war pafargat muhsu auglu kokus pret scho postu, pastahw eefsch tam, kad taurinu mahitihem leekam zela tahdus schkehrslus, las tahm aisleeds fawas olinas nolikt pee koku sareem. Un to waram panahst itin weentahrscha un lehta wihse. Ka jaw eepreefch dshirdejam, tad mahitites par laimi newar skreet jeb zeltees spahrnos, no semes tahm jarahpjabs koka. Sai nu tahs no tam waretu noturet, tad 3—3 1/2 pehdno semes kokam ja-apfeen aplahrt darwots rinkis, 5—6 zollu platumu. Ta ka nu kokam tas naw par labu, kad pashchu misu apswaiditu ar darwu tad janem rupjisch papihre, kahda mehds bodē cetiht pregi, jafaleel tschetkahrtigi, ar stipru

schori ja-apfeen kokam aplahrt un janosmehre ar darwu. Ja tihra darwa ween buhtu par schkidru, tad ta prahrtigi japasilda un silbot japeeleel tai drufku swika, jour ko tad paliks beesaka. Ta wina tad pareisi turesees us papihra, paliks lipiga un nenotezesh. Ustrahpdamahs steepellu mahitites tad peelips pee darwas un ees boja. Labi dara, kad awalschejo schori ap papihru ta apfeen, ka schis wisaplahrt kokam zollas platumu stahw atlahrees, darina ranti, sem kuras tad paleen laba teefa flahdigo mahitischu un nu war tilt nospaiditas ir daschas zitas insetes. Weenreisiga darwofchana tomehr nepeeteel, tadeht ka darwa pehz 10—14 deenahm schuhdama paleel zeeta un tad pareisi wairaf nelihp. Rubpigam auglu koku kopejam il pa 10 deenahm tapehz papihra rinka jeb jostas darwofchana ja-isdara no jauna un proti daschlahrt lihd pat seemas fwehtkeem. Bet ja pa tam buhtu eestahjees dshfch sneegs un stiprs falums, tad minetais darbs sinams war palikt nedarits. Pawafara, kad atmetahs siltu, lihd maja mehnescha widum, tilpat wajaga darwot, lai leelaja falnas steepella mahitites newar kluht koldos.

Un nu, mihlais fainneel, ja fawus auglu kokus pateesi turi mihlus un no teem kahro eemantot papilnam auglu, tad, luhdsams ne-atraujees no masa tehrina un neeziga puhlina. Darwas un swika tewim tal netruhls un par ne zil kapeikahm nopirski til daudsi schoru un rupja papihra, ka mas stundās to fagreess 6 zollu platas strehmes, warefi daudsi koku — un ja to buhtu simts — apfeet un nodarwot. Bet tad atjauno il pa 10 deenahm darwofchana un ikreis tu atradisi kulainus un steepella mahitites peelipufchas. Tad tawi koki wafara muhscham nepaliks pliki un atmahfahs tawu neezigo puhlinu ar par augleem eemeteem rubuteem. Bet nenokawe isbewigo brihdi, jo tagad aba tas us to ir pat derigais, tapehz ka steepelli jaw eefahlfufchi skraidit. Jo projam saudse ari fawa dahrsu masos dseedataju putninus, ihpafchi kiwulus un silites, las koldos lehka un medi. Tee apehd tuhstoscheem olinu, taurinu un kaphuru un palihdi west isnihjinafchanas, kuru daudsi felmigaki, neta pat to wari. (Ar.)

Petroleja.

Scho baltu deeninu „petroleja“ jeb labati fazit „semes elu,“ ka wispahrigs apgaismofchanas lihdsekkis wisur teel leetata, gan grafa piki, gan semneeka buhdina. Bet las petroleju (semes elu) atradis? — Kur? — Kad? un Ka? to gan ikweens nesinabs. Dascham wehl fawa gaismas deweja dsimtene buhs swescha. Afija semes-elu jaw wez-wezods laikos pastna; it ihpafchi Birmu ir kalus, kur lautini jaw preefch gadu-simteneem stipri pehz winas ralufchi. Seemel-Amerikaneeschi wehl muhsu gadu-simteni to usgahjufchi. Kaukasus seme petroleju 4. februari 1866. gada wehl til atrada. Kahdam Seemel-Amerikaneetim, Samuels Rihrs wahrda, Seemel-Pensilwanija peedereja fahls-awoti. Schinis fawos fahls-awotods winsch kahdus diwus petrolejas awotus usgahja. Nebuht wihram domas prahta nenahja, ka schi petroleja leelu bagatibu fewi flehpj; winsch turpretim zaur grabweem scho petroleju kahda upi nolaida, lai wina fahls-awoti zaur to netiktu maitati. 1853. gada eefahla petroleju sakraht lakatos, no kureem to pehzal isgreeja. 1854. gada zehlahs pirmu elas jeb petrolejas beedriba. Schi beedriba gar Oil-Schehl-upi few leelu semes gabalu nopirka, kura ar petrolejas krahshana nodarbojahs.

Alas rakt, jeb zaur lahdeem ziteem lihbselkeem dšilaki semes kleppi fcho etu meklet, wehl neweens nedomaja, bet til wirspuf semes to krahja. 1857. gadā Drehls us tahm domahm nahja, ka petroleju zaur urbschanu almina kalnōs wehl wairal samantoschot. Tamdehl winsch fcho no-pirkto semi gar Oil-Kreht-upi no wezahs beedribas us 25 gadeem renteja. — 29. augustā 1859. g. la lehdas 70 pehdas dšilumā bija urbis, laimejāhs useet weenu petrolejas ahderi. Is schahs ahderes 35—40 muzu petrolejas par deenu mantoja. Nu notika brihnumi Pensilwanijā! Wišs bij kahjās petroleju meklet! Seschu nedeku laikā jauna pilsehta zehlahs. — Jauna dšihwiba radahs gar Oil-Kreht upes krasseem, nebeidsami petroleuma wesumi gan laiwahm gan dšelszeleem fawu jauno prezi peeweda. 1862. gadā buhweja dšelszēlu, lai petrolejas weščana buhtu weeglaka. Tagad ari jaw Deenwidus-Amerikā, Peru semē, petroleju dabu. Seemet-Amerikas brihwalsiis lihds 3,500,000 muzu par gadu petroleju samanto. Ašijā, Birmas walsi, 600,000 muzu. — Zaur schahdu leelisku andeli ari seme tur jo dahrga; puhraweeta semes, kur petroleja dabujama, teel ar 30,000 rbl. maksata. Dschs labs palika loti bagats un schos, proti bagati palikuschos Amerikanešchi par „elas printscheem“ sauza. Kahds Zahnis Stehle, nabaga bahra behrns, nejauschi bagatu petrolejas aka sawā semite useedams, palika par bagatu wihru, kura gada eenahšchanas no sawas „petrolejas alas“ wairal nēla 100,000 rbl. sneedjāhs. — Tapat kahds dakteris Breweriis. Schim wihram diwu gadu laikā kapitalis lihds 1 milionu rbl. pee-auga. — Pehteris Pahs, kas 1861. gadā pee weena lunga par sirga-puisti deeneja, pehz tam kara-deenistā eestahjāhs, kur few kahdus 100 rubtu bij eestahjis, no ta atlaists, nopirka few kahdu zeematu. Petroleumu atu useedams 1865. gadā fawu zeematu petroleumu beedribai par 250,000 rbl. pahrdewa. — Semneekam Diks wahrdā, bij meita, kas nupat ar kahdu semneeka dehlu apkahsotees gribeja. Bruhtes tehws bij nabaga wihrs. Kahdu deenu winsch rof few atu. Rof, rof, bet uhdeni newar atrast — bet — petroleumu. Greeta, wina meita, dodahs tablit pee bruhšana, laikom ar preeka wehsti: „tagad buhšim laimigi!“ — Ne! — Ar sinu: „Franzi, tehws etu usgahjis, mehš newaram wišs apprecetees.“ — Meita dewahs us Filadelfiju, kur eestahjāhs kahdā smalkā skolā isglichtotees. — Ari Kreewsemē gwardijas pallawneeks Nowosilzows wahrdā, is Peterburgas 1866. gadā par bagatu wihru tizis zaur petrolejas atraščanu. Kaukasus semē. Schim pallawneekam ildeenās par petroleju eenahš 24,000 rubl. un ilgadus 8,760,000 rbl. Kaukasus semē ar petrolejas atraščanu tā notika: 4. februari 1866. gadā rihtā kad urbschanas-mašchine deesgan dšili strahdajufe, beidsot bij kahdas 180 pehdas dšilumā ar zeeteem almineem jastrahda. Beepeschi ap pušdeenas laiku atflaneja breešmigs trošnis is dibina, it kā pehrōna balsis. — urbschanas mašchine teel no neredsama spehka aissiveesta un leela bruhna elas straume parahdahs. Schi straume tezeja 20 minutes. Beepeschi otra rihbesčana dširdama un eka wairs netel. Nu bij kahdu brihtinu meers. Pehz tam atkal juhras-uhdens jauhts ar almineem un mahleem isschahwahs. Pehz 12 minuteem atkal bij meers. — Trošnis bij trescho reisi dširdams un seme notribeja. Beidsot isschahwahs 20 pehdu augstumā flaidrs un gaischs elas stabs, kas bes mitesčanas tezeja. — Schihs ir shtakas sinas

par petroleumu jeb semes etu, to mehš fcho baltu deeninu til lehti pirkam un pee wina gaischuma preezadamees sawus darbus padoram.

Ad. Ligathne, jan.

Par dšihwneeku un stahdu dwaščosčanu.

Birms fchē us weeglu, lehti saprotamu wišsi luhkosim aprahdit dšihwneeku un stahdu dwaščosčanu, griham kahdus wahrdus runat wispahrigi — dabas-sinasčanu weizinasčana par labu.

Zilweks ir is dabas radijees un no tohs gaida ari fawu tahlako pahrtiku. Wina meesa fastahw is dabas, daba staigā un strahdā pa wina lozēleem, wehl un plehšch wina musklus un plausčas; ehdeenu un dšehreenu winam daba pasneeds, wišsi wina peezi prahti (redsečana, dširdsečana, juščana, smelesčana, oščana) nem no dabas fawu uštureščanu; daba winam eedod un uštur dwaščosčanu un gara — dwehseles darboščanos. Winsch stahw un staigā us, pahr un celsch dabas. Un tatschu tē ir loti weetā tas jautajums: „Waj mehš ari pasihštam dabu — kā fawu dšihwibas deweju, lopeju un ušturetaju, fcho fawu kreetnako un ušizigalo labdaritaju? Waj wismasaki dšenamees to pasiht, to preeščch fewis par labu isleetat, tai buht preti ašfinigi un pateizigi? Waj to mahzamees pa sawahm skolahm, — waj par to lasam sawōs laikraštōs?“

Behs esam dabas-behrni, daba ir muhfu tehws-mahte. Bet kad mehš dabai tapat kā daschi behrni saweem wezakeem, stahwam preti weenalšigi, waj greeščam muguru — waj fajehdsam, to mehš tad zaur to pelnam, to panahkam? Mehš tad topam ismešti, waj ari pascheem mums tad tā kā tā ja-iswellahs is wezaku mahjahm, ja-iseet abra un jadšihwo ahrpuse no wiseem dabas labumeem, no wisahm winas dahwanahm. Bet fchē wehl ir atgreesčanahs-laiks; daba muhs tē wehl usnem un kopj, kad ar patešigu ašfihščanu un ar kopjigu uszihtigu pee tahs greeščamees atpalak. Tomehr ja tas nenoteel, — nu, un kas tad mehš esam un kury tad mehš notopam? Sinams, tad topam wahrguti un krihtam jaw agri, kā fataltuse lapa no kola semē — lapā. Un schi ir dabas beidsamajā un ihštā apschebloščanahs pahr zilweku, ka wina tam tad, kad tas zaur fawu laiflibu, waj laifstulibu un stuhrgalwibu no winas wairs ne-eespehi preeščch sawas dšihwes fanemt wajadšigo teeju baribas, weselibas, darba un pajumta, ka wina tam tad leel palikt wislabaki atkal par semi, no kuras tad lai barojahs un dšihwo ziti derigaki dšihwneeki. Kas newar ar dabas-spehku leetosčanu few fajihnitees dšihwibu un pastahwibu, tas wor flaitit pahrtarus, zil ween grib, azis pahrgreesis, winam ir un ir agri tad ja-eet postā; wina meesas tad mehšlo semi un wirs kuras tad ziti derigaki radijumi zelahs un dšihwo.

Un wehl dšilaki un laika-lihdšigaki runajot, jafaka, ka neweena tauta newar us preeščchu tikt, newar peenemtees augstumibā un leelumibā, newar pastahwet, kad gahdā tikai par winas gara-prahta un newis ari par winas meesas-prahta pazelščanos zaur dabas spehku, dabas-lihdšeku isleetasčanu. Latweescheem ir togad diwi fewiščhi, dabas-sinasčana jaw wairal tuwodamees, semkopibas-laitraštī; un pa starpahm isnahš semkopibas peelikumi pee „Latweeschu Alwischm“ — un tē zaur iskaišitu dabas datu, gabalu, wahrdū mineščanu — un nekahdu sistematigu dabas-sinasčanas kopsčanu —

grib tautas stiprumu un mantas-stahwofki pezelt, — waj teesčam tas ees pareisi? Ne buht ne; wispahrigas dabas pamatiga sinasčana un semkopibas ihstena preeščchgabjeja un wilzeja. Lai to teesčam eewebrojam wišsi, kam ar rofšiem jadarbojāhs preeščch tautas selsčana. Zitadi tautas bojā-eesčana mums waretu labā laikā wisgaischali peerahdit, ka daba neleekahs wišs apsmetees. Ne politikas, neds weentahšchigee semkopibas raksti eespehi tautai ihšlo pirmo stipro pamatu apalsch kahjahm gabdā, — to eespehi tikai wifas pilnigas dabas-sinasčana un mahzesčana, un ta mantiba un to spēhks, ko mehš zaur to eedabujam. Kā tē preezatos, ka jel weens no muhfu raštneekem jahtu tilpat dšihwi is un par dabu rakstīt, it kā raksta par teatra-istradijumeem, sneeds laiku palawedamus stahstinus un jozinus. Brenziščh un Ewingulizščh — un kas šin kā wifas toschimlaikam pa dālai stipri eezernitōs laimesnešjus nosauz.

Nu luhkosim ihšumā drufzin eepašitees ar dwaščosčanu, kā ta noteel pee mums un libbi ar to pee wiseem ziteem dšihwneekem, un kā ar to eet pee stahdeem.

Dšihwneeki dwašču wilbdami un puhdami loti isleetā jeb eenem flahbekli, turpreti wini ispuhšch jeb isdwascho no plausčahm daudš ogļu-flahbes, kura dšihwneekem wairs naw deriga. Tapehz basnizā jeb beedribas ruhmes, lot waram pilnas ais taudim, grubti nahlahs dwašču wilkt un tad paleel stikti ap širdi. Tā pat ari tur tad aisedesinatāhs swezēs til tumšchi ween atspihd. Tas noteel tapehz, ka šchinis pilditās ruhmes daudš ogļu-flahbes jastrahjahs — zaur dwaščosčanu. Schi tē tā jastrahjehs ogļu-flahbe naw it ne pawisam deriga, ne eedwasčosčana, ne degščana.

Kad nu zaur degščanu un zaur zilweku un lopu dwaščosčanu weenumehr ogļu-flahbe zelahs, tad jaw ar laiku buhtu ogļu-flahbe muhfu gaisā til daudš jastrahjahs, ka mehš to wairs nemas newaretu zeest un mums buhtu janoflahpsti. Bet ja mehš latru reisi ismelšjam, tad aisweenu atrodam weenu loti masu dalu no ogles-flahbes gaisā. Kur tad un tā ogļu-flahbe paleel, kura zaur degščanu un dwaščosčanu, un wehl us zitadu wišsi weenumehr wairojahs.

Tē mums jastlotahs un jameklejahs tahlaki; un redsam, ka ari stahdi jeb augi newar bi gaisa istikt, ari wini dwaščo. Preeščch dwaščosčanas lokeem un stahdeem ir lapas waja-dšigas. Lapahm ir til sibli, masi zaurumini, ka tos bes wairojamahs glahses nemas newar eeraudšit. Zaur scheem zaurumineem lapas eewelk no gaisa ihpaschi ogļu-flahbi. Ogļu-flahbe isdalahs stahdā sawas ihpasčās dādas, proti: oglē un flahbekli, kuri bija sawenosi atschkirahs sawrup. Ogli patur stahds jeb loks fewim par baribu un zaur to pee-audšina fawu kola-dalu jeb meesu; flahbekli tas turpreti zaur lapu zaurumineem ispuhšch atkal abā gaisā.

Schē tad nu flaidri redsam, ka zilweki un lopi gaisam atnem flahbekli zaur dwaščosčanu un ogļu-flahbi tai weetā gaisam atdod — un tahdā wišsi gaisu preeščch fewis samaita; toki un stahdi turpreti ogļu-flahbi no gaisa iswell un gaisam atkal flahbekli atdod — un zaur to gaisu atkal pahrlabo zilwekem un lopeem preeščch dwaščosčanas.

Til daudš schoreis par un is dabas. Zeram, ka nahlošču reisi schinis pasčās leetas atkal fatikimees.

Sihki notikumi is Rīgas.

Nonemtas lectas. 2 fudraba un 1 selta pulkstenis nonemts divi personam, kas apectinatas dehl sabdsibas. Ihpajchneeks, ka "Stga f. St. u. R" sino, war peeteiktees pee ismekleschanas pristiawa Taube, Masflawas Ubr-Rigas feschā, no plst. 9—2 un 4—7.

Palahrees. 6. nowembri pehz pusdeenas netahlu no 11. waktneeka buhdinas pee Rigas-Mihlgrahwja dselszeta pilsehtas meschinā tika atrasts nepasihstams zilwels, kas bija pee preeedes palahrees. Palahrees ir kahbus 50 gadus wezs, paure ir plika, bahrida ir gaischa, mugurā ruhtaini kamsoli. Ismeklejoj pee lihka atrada pudeliti ar schauzamu tabaku, kalka wihpi un kabatas nasi.

Uhtra nahwe. Leelajā Masflawas eelā Nr. 58, tirgotaja Scharina namā, 8. nowembra wakarā ahtrā nahwē nomira Smolenskas gubernas, Andreja pagasta semneeks, Dawids Kondratjews.

Deewa-kalposchana Rig. basn.

Swehtdeen, 14. nowembri.	
Schlabas basnizā:	Spreidiks pulksten 10 mahz. Golt.
Petera basnizā:	" " 12 igaun. Sind.
Domes basnizā:	" " 10 mahz. Lüttens.
Jahnu basnizā:	" " 6 mahz. Boelchaw.
Gertrudes basnizā:	" " 10 sup. Jentsch.
Jesus basnizā:	" " 2 mahz. Werbatus.
Mahrtinu basnizā:	" " 9 l. m. Gaebgens.
	" " 2 l. m. Walter.
	" " 10 l. m. Hilde.
	" " 10 w. m. Galen.
	" " 2 l. m. Bergmann.
	" " 10 w. m. Raehlbrandt.

Raudas-papihru zena.

Rigā, 11. nowembri 1882.		P a p i h r i	
	prafija	prafija	maffaja
Busimperts gabala	8,34 r	8,32 r	
5 proj. bankbiletu 1. islad.	93 1/2 "	93 1/2 "	
5 " " " " " " " "	90 7/8 "	90 7/8 "	
5 proj. instruj. 5. aifn.	92 1/2 "	91 1/2 "	
5 " presmiju biletis 1. emif.	210 1/4 "		
5 " " " " " " " "	202 3/4 "		
5 " tonf. 1871. g. aifn.	130 3/4 "	130 3/4 "	
Peterb. 5 proj. pilst. oblig.	87 1/2 "	87 1/2 "	
Kreewu sem. kred. 5% kthlu-sihm.	130 1/8 "	129 3/4 "	
Chartowas semf. 6 proj. kthlu-sihm.		94 3/8 "	
Rigas tom. bank. atj.	253 "		

P a p i h r i		prafija	maffaja
Deel. Kreew. dselsz. atj.			
Din. Wit. dselsz. atj.		162	
Warsch. Teresp. dselsz. atj.			129
Mib. Bolog. dselsz. atj.			
Dreles-Wit. dselsz. atj.			

Tirgus sinas.

M a f f a p a r	pnhru		pudu		podu		muzu	
	rbf.	tap.	rbf.	tap.	rbf.	tap.	rbf.	tap.
Rudsu					96			
Weeschu					98			
Rusu					76			
Rinfelklas							9	
Kartupeku	1	20						
Sweesta					8			
Labu silku							24	
Praustu silku							7	
Rupjas fabls					55			
Smaltas fabls					50			
Stangu dsels			2	20				
Keipru dsels			2	40				
Lapru tabaku			3	40				

Lihds 11. nowemb. atnahstufsi 2503 fugi; aifgahj. 2480 fugi.

Atbilboschais redaktors: Ernst Plates.

„Mahjas Weesis“ lihds ar Beelikumu.

fawu 28. gada-gahjumu nahloschā 1883. gadā fahldams, isnahs tahdā paschā leelumā, tā lihds schim un pasneegs fawā weegli saprotamā walodā wajasigahs sinas un pahspreedumus, pamahjidamus stahstus un padomus, gudribas graudinus un jautribas seedinus.

„Mahjas Weesis“ makfa:

Ar peesuhstischanu par pasii:	
Ar Beelikumu par gadu	2 rbf. 35 tap.
Bes " " " " " " " "	1 " 60 "
Ar " " " " " " " " " "	1 " 25 "
Bes " " " " " " " " " "	— " 85 "

Bes peesuhstischanas:	
Ar Beelikumu par gadu	1 rbf. 75 tap.
Bes " " " " " " " "	1 " — "
Ar " " " " " " " " " "	— " 90 "
Bes " " " " " " " " " "	— " 55 "

„Mahjas Weesa“ apstelleschanas teel pretim nemtas schahdas weetas:

- Rigā:** manā drulatawā un Latweeschu grahmatu-bodē pee Pehtera basnizās: Kaptein k. grahmatu-bodē leelajā Schenu-eelā Nr. 10 un Irbit Iga grahmatu-bodē Daugawmalā.
- Peterburgas Ubr-Rigā:** Kalku-eelā Nr. 14, Puhjischn Wedert Iga grahmatu-bodē; Nantina Iga wihnušī leelajā Aleksandra-eelā pee Beresowa pirts; Schulh Iga bodē pee leelā pumpja.
- Pahrdaugawā** pee Stabusch Iga pretim Holma fabrikaj; Grundmann Iga wihnušī Jelg. Ubr-Rigā leelā eelā Nr. 9 un Altberg Iga grahmatu-bodē Jelg. Ubr-Rigā leelā eelā Nr. 11.
- Abgelskalnā** Hauslenewih Iga bodē, Kaluzeema-eelā.
- Algejeemā:** Rodin un Wasilij Belasow Igu pahrdotawās.
- Sarkandaugawā:** Ithel k. pahrdotawā; Klaw kose fawā andeles-weeta.
- Behsis:** tirgotaja Peterfon Iga bodē un Beepin Iga grahmatu-bodē.
- Walmcerā:** E. G. Trey Iga grahmatu-bodē.
- Walkā:** M. Rudolff un Paulin k. grahmatu-bodēs.
- Rufenē:** J. Alfsue Iga grahmatu-bodē.

- Limbaschōs:** D. Ulder Iga bodē.
- Raudonā** pee grahmatu sehheja Kahl Grufin Iga.
- Jelgawā:** H. Alksan un Besthorn Igu grahmatu-bodēs.
- Kuldigā:** Besthorn Iga grahmatu-bodē.
- Leepajā:** Ilstin Iga grahmatu-bodē.
- Wentspili:** M. Ries Iga grahmatu-bodē.
- Talsōs:** tirgotajs Simsen Igs fawā bodē.
- Dukumā:** Baumann Iga grahmatu-bodē.
- Kandawā:** Jaegerman Iga weefnizā.
- Sabilē:** Ginter Iga weefnizā.
- Bahrbelē:** J. Breede Iga bodē.
- Jaunselgawā:** A. Schwabe Iga grahmatu-bodē.
- Dubultōs:** Goerle Iga apteeki.

Been. muischitrus, mahjitajus, muischis-kungus, skolotajus, pagasta preefchneelus un zitus Latweeschu tautas draugus kati uslubdsam, tapat tā lihds schim, ari turymal ar fawu waltshdsibu laudim pee „Mahj. Weesa“ apstelleschanis ne-atrautees.

Kas 10 eksemplarus uf weenu adresi apstelle, tas dabuhs weenpadsmito eksemplaru par walti peesuhtitu.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa“ atbilboschais redaktors un ihpachneeks.

S l u d i n a j u m i.

Leelajā Winz-eelā Nr. 8.

J. Bürgermeistera

tehrauda = pretschu pahrdotawa Rigā,

netahlu no Petera basnizās.

Anglu un Wahju amatneeku-rihku krahjums preefch dischereem, zimermanem, atflehdneekem, karpneekem u. t. pr. u. t. pr., Anglu un Wahju tehrauda, mahituribas rihkus, tā: galda-naschus un dalschinas, eh-damas un tehj-larotes u. t. pr., Kehdes preefch sirgeem, gowim un su-neem, sirgu pinellus, mahjas, durwju un logu-apkalamus un atflehgas; weenigā ihsto J. S. karpneeku-naschu pahrdotawa no J. Schaerschinga; no teefas pahrbauditus besmerus, stopus, swarus un swaru-bumbas; brauzamus-swanus, swahrgulus un pahrtagas; dahmu, kungu: un behru-fflidas ar un bes fihnahm peedahwā

J. Bürgermeistera

tehrauda=pretschu pahrdotawa,

leelajā Winz-eelā Nr. 8.

Lihdas frischas, factanas abbolina feh-las pehel

S. Goegginger, leelajā Wits-eelā Nr. 19.

Ihsti labs feens

ir par mehrcen zenu pahrdotams uf Masl. leelajā Wits-eelā Nr. 85. Japeprasa bodē.

G. Schönfeldta

tehrauda- un fihlu-pretschu pahrdotawa
Sinder-eelā Nr. 12,
leelumā

peedahwā zaur scho lauzineeku kungeem wislabalahs Anglu lahptas, mehstu-dalschas, seena-dalschas, tad wehl wislabatos

Anglu amatneeku-rihkus

preefch strodereem, karpneekem, galdneekem, namdareem (zimermanee, dreimanee, mihruceekem un atflehdneekem. Tad wehl:

retwolwerus, pistoles, flintes un wajasigahs patronas,
tā ari leelā iswehle wisoles un harmonikas pa

lehtahm zenahm.

Behnu kreisē

ir pahrdotamas jeb isrentesamas

uhdena dsirnawas.

klabtalas sinas zaur raktu jeb wahredeem dabujamas pee

A. un W. Wetterich,
Rigā, apteeku pretschu bodē pee Petera basn.

9. werstē uf Peterburgas schofejas Marten-muischā ir isihresjami: 1 frogs, 1 gresna

restorazijas-ruhme

un 1 eerihkote bodē.

M a h j a

ar mubra stali un pagabu ir lehti pahrdotama-uf Bauskas jela, peektā werstē pee

3 Weesal.

3 rbl. fdr. pateizibas-algas top tam peefoliti, las waretu pasinot, kur tagad ustrahs 60 gabu wejais isbenejufchais fedleneeks
Konrads Jakobs Petersons,
jo winam ir labdas swarigas familijas-buhfchanas japeteizahs. Klachtalas sinas „Balse“ redahija.

Maises-zepejs
ar labahm leezibahm, las prot rupju un saldflahhu maiji sept, war peeteitrees Bastei-bulwari Nr. 7, pa 4 tr. pa labi.

Behni, kuri Rigas skolas apmekle, top labda familija laipni usnemti un skolas darbds usraudisti; ja wehlahs top ari pasneegta mahziba Namereu spehleschana. Klachtalas sinas zaur rakstu jed patigi dabujomas zaur **Sobler** Igu, Klostere-cela Nr. 3, pee Seblaba bahnijas.

Stu - bildes,
tehranda gressas bildes, grupu-fotografijas, platati u. t. pr. teel lehti un lebi cerohmeti Meera-cela Nr. 4a, Fremsha mahja, pee leela pumpja, 1 trepi aug., pa labi. **A. Zafowitw.**

C. B. W. Becker,
Gelfch-Riga, Schachtu-cela Nr. 2, netahlu no Daugawas turgus platscha, peedahwa loti leela iswehle:
wilnainas u. puswilnainas kleitu-drehbes, melnu tibetu un ripsu wifds platumds, flaneli wifds krahfas,
wilnaina galwas- un apleskamos-lafatus, bufsinu un tuhku leela iswehle,
wilnaina un kotwilnas gultu-drkus, silza un kotwilnas triko dahmu-swahrkus, Peterburgas fatunu, schirtinu un barli, andeklus wifds platumds,
Ituu un kotwilnas mutes-autus, sibda galwas-lafatus un kungu kalu-drahnas,
gumija-galofchas
wihreescheem un seeweesehem, ari manfchetri un wifadus kotwilnas bufsinno pa loti lehtahm zenahm.

Bruhtes, balsee- un kabsu-haubes,
kruhshu-schirfes un kalu-kruhshas, weenu dalu garneeretu fitza-hutu pa daudf leela krahjuma deht pahredod loti lehti
C. Grunfeldt,
Gelfch-Riga, leelaja Kalesju-cela Nr. 4. 2

Rigā,
pilf. Kalku-cela Nr. 6.

Ruston Proktor un beedra lokomobiles un kulamas - maschines,

ta la wifadas sudwalu-leetas, it ihpafchi Franzijas, Johnsdoorja, Mündnera, Reineeschu, Sleseeechu sudmalu-akmenus un pilnigas sudmalu-eriktes peedahwa

Zieglers un beedris, Leepaja, Alesfander-cela Nr. 6.

Schujamas - maschinas,

faiwas: (Singer-) un fehreja: (Wheeler un Wilson-) sistemds,

preeksch strahdashanas ar roku un paminahm, loti glihtas un isrihskotas ar wisahm par teescham derigu atsihtahm wisjaunakahm pahrlaboschanahm is flawenas akziju beedribas, ziff. **Frister un Rossmann** schujamo-maschinu fabrikas, la ari wifus schujamo-maschinu leelus peederunus, schujamas dsijas u. t. pr. pahredod

J. W. Grahmann,

Behwer-celas un Teatra-bulwara stuhri, S. Minus nama. Ge-eeschana no Behwer-celas pufes.

Schujamo-maschinu zena ir wifai lehta un pastahw no tikai 25 rubl. lihds 65 rubl. gabala, rikstedamahs pehz wihu sistemas, leeluma un glihtuma. Par schujamo-maschinu ihstenibu, kreetnumu un wisleelako darba spehju top apgalwots. — Schushchanu ar maschinu mahja bej maksas.

Maschinu adatas, spolischu dsijas, wisismalkaka schujamo-maschinu eta.

Bonbons,

Konfettes, schokolades peedahwa
J. von Torklus.
Fabrika: Peterb. Uhr-Riga Skolucela Nr. 6.
Pahrdotawa: Gelfch-Riga majaja Kalesju-cela Nr. 20.

Naudas-skapji

per
Lühr un beedris,
fenal Lühr u. Zimmerthal,
Rigā, leela Smilfshucela Nr. 7.

Weenas sihgel- un weenas tafel-flaweeres

no Majora taifitas, ir lehti pahredodomas jeb ishtresjamas. Klachtalas sinas leelaja Juhmanu-cela Nr. 53, pee musikera Gebhardt.

Maf-Zumpraw. palihdsibas beedriba
dara laipni apfahretejem eedshiwotajem sinamu, la 13. oktobri sch. g. Maf-Zumpraw. palihdsibas-beedribas

statuti

no eelshleetu ministrijas apstiprinati. Labohi teel apfahreteji lozelli, kuri wehl nam par beedreem peedeuwufchees un wehsetos estahtees, laipni usajinati, orishuma peekaltres. Beedri taps lihds general-fapulzet il latru swehtdeenu Mengeraga, teefnejscha **Karl Delsel** talna mahja no plst 2 pehz puss. usnemti. General-fapulzet beena nelaps netweens par beedri usnemti, ne ari pee balsfchanas peelaists.
Uf daudfshahrtigu peedalsichanos usluhdi
Pagaidu koniteia.

Jonatana beedriba.

Swehtdeem, 14. novembri sch. g. bahru lasi par labu

Mahrtinu balle.

Gesahlums plstf. 7 walaro, beigas plstf. 2 ribta. Malsa par ee-eeschana la arweenu.
Kahrtidos tomijia.

Dseedashanas beedriba „Imanta.“
Swehtdeem, 14. novembri sch. g. wingrotaju sahle

Mahrtinu-balle.

Malsa: beedrit Igeem 40 lap., dschm 30 lap., weefu Igeem 60 lap., dschm 40 lap. Gesahlfees pullstf. 7 walaro, beigas pullstf. 4 ribta. **Preekschneejiba.**

Kalti no 31. oktobra uf 1. novembri ir Bemitschas (Neuguth) fainneelam **Andr. Surgenekam** nosagta behra fehwe, 6 gabus weza, bej sihmehm, 2 arshinas 2 wersch. leela, juhgia dselsoafu silos galdu ratds, ar schlejahn un lotu. Ustrahditajs dadu 30 rbl. pateizalgas no mineta fainneela.

10 rbl. pateizibas-algas

dabuhf-tas, las usrahdbihs **Dsol Spanden** pusmuischas daku rentneelam **J. Rahsin** 14. oktobri sch. g. uf Rigas zelu sagtu sirgu ar aissuhgu. Sirgs 15 gabus weza, melndruhns, balts laukuminich peere, frehpes melnas un uf kreifo puss, ahte melna, laba palakas lahja balta ar wihu nagu, palubtris frehjeje. Kol-asu wahgi ar kalteem rateem, kurwis kirschbruhns, bet nobersis, preekschah un palaka reschahis un ar drehbi isstis, kura tik wehl preekschah reschama. Sirgs un wahgi 60 rbl. wehrtiba.

25 rbl. pateiz.-algas

tam, las usrahdbihs **Doleo Spelman** fainneelam Rigā uf elas nosagto salnainu fehwi 150 rbl. wehrtiba ar wihu aissuhgu, ar lotu ahim kurrowahgi; sihme-kehwei schahda: kreifa palaka lahja eelshpufse wehstite rehta, frehpes uf kreifo puss.